

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 7 marca 2019 r.

ZP-NKWR.431.2.9.2019.EM

Pani
Krystyna Zaraś
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Czernicy
Profilaktyczna Świetlica Środowiskowa
„Kuznia” w Czernicy

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 7 – 8 lutego 2019 r. na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 998 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, kontrolerzy z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, Emilia Molska – Kaźmierczak – inspektor wojewódzki, przewodnicząca zespołu i Grzegorz Kownacki – inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w placówce wsparcia dziennego pn. „Profilaktyczna Świetlica Środowiskowa Kuznia” w Czernicy przy ul. Św. Brata Alberta Chmielowskiego 5, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką” lub „Świetlicą”.

Przedmiot kontroli obejmował działalność placówki wsparcia dziennego oraz zgodność zatrudniania pracowników jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 13 grudnia 2018 roku przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2019 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 lutego 2018 r. do dnia 7 lutego 2019 r. funkcję kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (zwanego dalej GOPS lub

Ośrodkiem) pełniła Pani Krystyna Zaraś, odpowiedzialna za realizację zadań w ocenianych obszarach. Obowiązki kierownika placówek wsparcia dziennego pełniła pani Monika Klucznik – Kacprzyńska.

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowością, której przyczyną jest błędna interpretacja przepisów. Uzasadnieniem oceny jest ustalony stan faktyczny i prawny. Stwierdzona nieprawidłowość nie spowodowała skutków dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym jak i wykonania zadań.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli pod numerem 16. Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań i oświadczeń złożonych przez Kierownika GOPS oraz Kierownika placówek wsparcia dziennego.

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Profilaktyczna Świetlica Środowiskowa „Kuźnia” w Czernicy jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną przez Gminę Czernica. Placówka została powołana uchwałą nr XXIV/2015/2013 Rady Gminy Czernica z dnia 31 stycznia 2013 roku *„w sprawie prowadzenia przez Gminę Czernica placówek wsparcia dziennego prowadzonych w formie Środowiskowych Świetlic Profilaktycznych (spełniających funkcję opiekuńczą) w czterech miejscowościach tj. Czernicy, Gajkowie, Kamieńcu Wr., Ratowicach”* (sic!). Ustawą z dnia 25 czerwca 2015 roku o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1045) został wprowadzony art. 18c ust. 1, zezwalający na połączenie placówki wsparcia dziennego z jednostką organizacyjną pomocy społecznej, o której mowa w art. 111 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.). Jeżeli połączenie obejmuje ośrodek pomocy społecznej, placówka wsparcia dziennego działa w ramach tego ośrodka. Na mocy podjętej uchwały Rady Gminy Czernica zmieniającej uchwałę nr XXIV/215/2013 z dnia 31 stycznia 2013 r. funkcjonujące placówki wsparcia dziennego, w tym w Czernicy przy ul. Św. Brata Alberta Chmielowskiego 5, od dnia 1 stycznia 2016 r. weszły w skład GOPS w Czernicy. Uchwałą nr XVI/121/2015 Rady Gminy Czernica z dnia 30 grudnia 2015 r. nadano statut Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Czernicy. W przedmiotowym statucie w rozdziale 4, dotyczącym placówek wsparcia dziennego, w § 14 pkt 1 zapisano, że *„Ośrodek prowadzi placówki wsparcia dziennego w formie świetlic (...)”*. Stanowi to błąd merytoryczny, ponieważ zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy *„Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie: 1) opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic,*

klubów i ognisk wychowawczych; 2) specjalistycznej; 3) pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę” bądź w połączonych formach, o czym mówi art. 24 ust. 5 ustawy.

Zarządzeniem z dnia 7 stycznia 2016 roku Nr OO50.1.2016 Kierownika GOPS został wprowadzony „Regulamin organizacyjny placówek wsparcia dziennego w Gminie Czernica” w oparciu o który funkcjonowała Placówka pod nazwą Profilaktyczna Świetlica Środowiskowa „Kuźnia” w Czernicy. W regulaminie w § 1 rozdziale I pkt 2, podobnie jak w statucie, określono, że „Placówki Wsparcia Dziennego na terenie Gminy Czernica są realizowane w formie Profilaktycznych Świetlic Środowiskowych Kuźnia”, a w § 2 rozdziale II pkt 2 zapisano, że „placówka wsparcia dziennego organizuje zajęcia w formie zajęć opiekuńczo – wychowawczych, edukacyjnych oraz specjalistycznych; socjoterapeutycznych, korekcyjno – kompensacyjnych, profilaktycznych”, co stanowi nieprawidłowość. W czasie trwania czynności kontrolnych przedstawiono zarządzenie Kierownika GOPS z dnia 11 lutego 2019 roku Nr OO50.7.2019 wprowadzającego zmiany w regulaminie. Obowiązujący regulamin opracowany przez kierownika placówek wsparcia dziennego i zatwierdzony przez kierownika Ośrodka stanowi w § 1 rozdziale I pkt 2, że „Placówki wsparcia dziennego na terenie Gminy Czernica są prowadzone w formie opiekuńczej pn. Świetlic Środowiskowych Kuźnia”. Z uwagi na podjęcie czynności naprawczych powyższe uznaje się za uchybienie. Przedłożony regulamin określa szczegółowe zadania placówek prowadzonych na terenie gminy Czernica. W § 7 rozdziale 4 regulaminu wyszczególniono zadania kierownika placówek wsparcia dziennego i wychowawcy oraz wolontariusza i instruktora. W art. 26 ust. 1 ustawy wskazano na jakich stanowiskach mogą być zatrudnione osoby pracujące z dziećmi oraz jakie powinny posiadać kwalifikacje. Wśród wymienionych nie ma instruktora. Wskazane jest uwzględnienie powyższej uwagi w regulaminie organizacyjnym oraz by każda Placówka wsparcia dziennego posiadała odrębny dokument regulujący jej funkcjonowanie. (dowód: akta kontroli str. 16-59)

Placówka funkcjonuje w budynku wolnostojącym wchodzącym w skład Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Czernicy przy ul. Św. Brata Alberta Chmielowskiego 5 na podstawie umowy użyczenia. Budynek gminny pozostaje w trwałym użytkowaniu Szkoły. Dzieci korzystające z oferty świetlicowej miały do dyspozycji przestronne pomieszczenia.

Placówka wsparcia dziennego powstała przed 19 września 2014 roku, w związku z tym zapisów art. 18b ustawy nie stosuje się. (dowód: akta kontroli str. 68-69)

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy, Placówka współpracowała z rodzicami lub opiekunami dzieci (kontakt osobisty lub telefoniczny); a także z placówkami oświatowymi. Rodzice wraz z dziećmi uczestniczyli również w organizowanych warsztatach

pn. „Tata i ja”, „Mama i ja – jesienne wianki” oraz konkursie plastycznym „Portret rodzinny” w ramach realizacji ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”. Poruszono także m.in. zagadnienia relacji w rodzinie i więzi rodzinnych.

Wychowawcy oraz Kierownik placówek wsparcia dziennego współpracowali na co dzień z pracownikami socjalnymi GOPS oraz dyrektorem, pedagogiem i psychologiem szkolnym, wychowawcami klas do których uczęszczali dzieci. W ramach działań podejmowanych przez Placówkę organizowane były także imprezy integrujące lokalne środowisko. Kierownik Placówki oświadczył, że Świetlica współpracowała z lokalnymi stowarzyszeniami, bibliotekami oraz przedstawicielami społeczności. Na bieżąco rodzinom objętym wsparciem Ośrodka udostępniane były ulotki i plakaty o działaniach podejmowanych przez Placówkę. Informacje powyższe dostępne były także w szkole na gazetce informacyjnej oraz w mediach społecznościowych (facebook).

Pobyt dziecka w Placówce był nieodpłatny, co jest zgodne z art. 23 ust. 2 ustawy. Placówka wsparcia dziennego była prowadzona w formie opiekuńczej. Zapewniała opiekę i wychowanie, pomoc w nauce oraz organizację czasu wolnego, zabawy i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Zajęcia organizowane były według stałego planu dnia. Na terenie Placówki organizowane były różnorodne zajęcia a wśród nich artystyczne, ceramiczne, integracyjne, ruchowe. Ponadto odbywały się zajęcia z zakresu profilaktyki, „Spotkania z artystą” oraz „Laboratorium niezwykłości” (zajęcia chemiczne) i warsztaty kulinarne (potwierdzone stosownymi wpisami w dzienniku).

Przestrzegany był przepis art. 28 ust. 2 ustawy, w myśl którego w tym samym czasie pod opieką jednego wychowawcy przebywało nie więcej niż 15 dzieci. Dziennie w zajęciach uczestniczyło średnio 7 osób. Pobyt dzieci w Placówce był dobrowolny. W badanym okresie nie było dzieci skierowanych przez sąd.

Świetlica działała przez cały rok kalendarzowy, dwa dni w tygodniu w wymiarze trzech godzin dziennie. W okresie wakacji letnich Placówka działała łącznie przez 4 tygodnie od poniedziałku do piątku w godzinach od 10:00 do 15:00, a podczas ferii zimowych przez jeden tydzień. W okresie objętym kontrolą w zajęciach uczestniczyło łącznie 40 dzieci. Organizacja zajęć opierała się na rocznym planie zajęć. Wychowankowie w ciągu ostatniego roku brali udział w wyjściach do kina, kręgielni, na basen. Uczestniczyli w wycieczkach do wrocławskiego ZOO, ZOOTEAM, Muzeum Gier, Muzeum Pana Tadeusza. Odbył się także rejs po Odrze oraz wycieczka do Jaskini Niedźwiedziej. Podejmowane działania były na bieżąco dokumentowane w formie elektronicznej na profilu społecznościowym.

(dowód: akta kontroli str. 60-65, 69-70)

W regulaminie określono sposób dokumentowania działalności. Odbywało się to przy pomocy kart zgłoszenia uczestników, dzienników zajęć, arkuszy obserwacji (ocena funkcjonowania dziecka w świetlicy środowiskowej), planu pracy świetlicy oraz dokumentacji kontaktów i podjętych działań w zakresie pracy środowiskowej oraz materiałów fotograficznych. W karcie zgłoszenia dziecka rodzice/opiekunowie wskazywali osoby upoważnione do odbioru dziecka lub składali oświadczenie o wyrażeniu zgody na samodzielny powrót dziecka do domu. Ponadto wyrażali zgodę na przetwarzanie danych osobowych, przetwarzania danych na potrzeby dokumentowania/promowania zajęć oraz na publikację wizerunku w serwisie facebook. *(dowód: akta kontroli str. 71, 74)*

Ustawa wskazuje wymogi kwalifikacyjne, które muszą spełnić osoby zatrudnione w placówce wsparcia dziennego. Na podstawie przedłożonej dokumentacji stwierdzono, że Kierownik placówki wsparcia dziennego oraz trzy spośród czterech osób pracujących z dziećmi posiadały wymagane kwalifikacje zgodnie z przepisami ustawy. Wszystkie osoby złożyły pisemne oświadczenia zgodnie z art. 25 ust. 2 pkt 2, 3, 4 oraz art. 26 ust. 2 ustawy. Czwarta osoba spośród pracujących z dziećmi posiada wykształcenie w obszarze nauk technicznych, ale nie uzupełniła kwalifikacji w sposób określony w art. 26 ust. 1 ustawy. Od stycznia 2019 roku prowadziła zajęcia chemiczne, a w roku 2018 przedmiotem umowy było prowadzenie zajęć profilaktycznych. Ponadto w zawieranych umowach zlecenia wskazywano, że „zleceniobiorca zobowiązuje się (...) do prowadzenia zajęć profilaktycznych z dziećmi na terenie gminy Czernica”. Jedyne z treści regulaminu organizacyjnego wynikało, że w Placówce zatrudniane są osoby na stanowisku wychowawcy. Ponadto nie wskazano miejsca w której zleceniobiorca ma wykonywać swoje czynności. Osoba prowadząca zajęcia chemiczne w bieżącym roku złożyła oświadczenia o braku ingerencji sądu w wykonywanie władzy rodzicielskiej, wypełnianiu obowiązku alimentacyjnego bądź jego braku oraz niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

(dowód: akta kontroli str. 72-73, 80-97)

W okresie objętym kontrolą, przy zapewnianiu opieki nad dziećmi przebywającymi w Placówce oraz wykonywaniu innych czynności związanych z realizacją zadań, nie korzystano z pomocy wolontariuszy.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym stwierdzono nieprawidłowość:

1. Osoba pracująca z dziećmi w placówce wsparcia dziennego nie posiadała odpowiednich kwalifikacji.

Wobec stwierdzonej nieprawidłowości wydaje się zalecenie pokontrolne:

1. Uregulować kwestię zatrudnienia osoby pracującej z dziećmi.

Pouczenie

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. 2018, poz. 998 ze zm.).

Proszę w terminie do dnia 28 czerwca 2019 roku powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Jawilla
ZASTĘPCA WYKONAWCY WYDZIAŁU
.....
(kierownik jednostki kontrolującej)

E. Molyb U.
.....
(członek zespołu inspektorów)

[Signature]
.....
(członek zespołu inspektorów)